

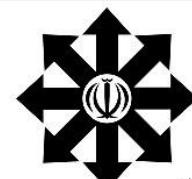
جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان

معاونت دانش پژوهان جوان

مبارزة علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. «امام خمینی (ره)»

مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان
دانش پژوهان جوان

اینجانب ..... (شرکت کننده) این دفترچه را به صورت کامل (۱۲ برگه با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

اینجانب ..... (منشی حوزه) تعداد ..... برگه (با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

دفترچه سوالات سی امین دوره المپیاد ادبی

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱

تعداد سوالات	ساعت شروع	مدت آزمون (دقیقه)
۱۰۰	۱۴:۰۰	۱۱۰

شماره صندلی

کد دفترچه

۱

استان:

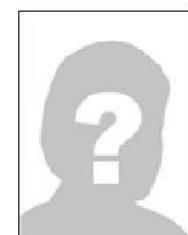
شماره پرونده:

منطقه:

کد ملی:

پایه تحصیلی:

نام پدر:

نام مدرسه:

حوزه:

توضیحات مهم

یاد خدا آرامش بخش دلهاست

- ۱- کد دفترچه شما یک است. این کد را با کدی که روی پاسخنامه نوشته شده است تطبيق دهید. در صورت وجود مغایرت، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون تعداد سوالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه های دفترچه سوالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگه پاسخنامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلیه جوابها باید در پاسخنامه وارد شود. بدینهی است موارد مندرج در دفترچه سوالات تصحیح نشده و به آن ها هیچ نمره ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سوالات و پاسخنامه بنویسید.
- ۶- برگه پاسخنامه شما را دستگاه تصحیح می کند. پس آن را تکمیل و تبیز نگه دارید و بعلاوه پاسخ هر پرسشن را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملا سیاه کنید.
- ۷- همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظر تلفن همراه و لب تاب من نوع است. همراه داشتن این قبیل وسائل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب می شود.
- ۸- دفترچه سوالات باید همراه پاسخنامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- ۹- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره ثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- ۱۰- شرکت کنندگان در دوره تابستان از بین دانش آموزان پایه سوم متوسطه انتخاب می شوند.

منابع درسی

۱- همه گزینه‌ها بجز گزینه ... در مورد سیف فرغانی درست است.

(۱) سیف فرغانی با ارادتی که به مولوی داشت او را ستایش کرده و با او مکاتبه داشته است.

(۲) سیف از قالب قصیده برای بیان انتقادهای کوینده و طرح دیدگاه‌های اجتماعی و اخلاقی استفاده کرده است.

(۳) سبک شعری سیف به شیوه سخنوران نامی خراسان نزدیک است.

(۴) در شعر سیف ردیف‌های دشوار و پاره‌ای التزام‌های دیگر دیده می‌شود.

۲- همه گزینه‌ها بجز گزینه ... در مورد عبید زاکانی درست است.

(۱) چهره ادبی و ممتاز عبید را باید در آثار طنزآمیز او دید در نوشته‌ها و سرودهای عبید، زبان طنز بی‌پرواست.

(۲) دیگران هم از شیوه عبید تقلید کرده‌اند اما گویی هیچ کس نتوانسته است در مقام طنز و انتقاد اجتماعی با این کیفیت هنری به پای او برسد.

(۳) اشعار عبید به دو بخش جدی و طنزآمیز تقسیم می‌شود که اشعار جدی او به صورت دیوانی فراهم آمده است که به «اعشق‌نامه» معروف است.

(۴) ذوق و هنر عبید در نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی در قالب طنز و لطیغه‌های دلنشیں آشکار می‌شود.

۳- کدام ویژگی در مورد «تاریخ جهانگشای» نادرست است؟

(۱) نثر تاریخ جهانگشای مصنوع است.

(۲) نویسنده به دلیل کاربرد صنایع ادبی از معنا و محتوا غافل مانده است.

(۳) در این کتاب لغات عربی و مغولی زیادی به کار رفته است.

(۴) این کتاب از بهترین متون تاریخی بازمانده از دوره مغول است.

۴- در کدام گزینه تقریباً همه شخصیت‌ها به صورت رسمی شاعری را پیشه خود کرده بودند؟

(۱) سروش، وصال، یغمای جندقی
(۲) نراقی، صبا، مجرم

(۳) شبیانی، حبیب خراسانی، فآنی
(۴) سحاب، نشاط، قائم مقام

۵- همه گزینه‌ها در مورد یک تن از شاعران دوره بیداری است بجز ... .

(۱) مجله دانشکده او ارگان انجمنی ادبی با همین نام بود.

(۲) عشق و غزل در شعر او جایگاه برجسته‌ای ندارد.

(۳) وی توانست قالب قصیده را با اسلوب شاعران سبک خراسانی احیا کند.

(۴) اشعار فکاهی او الگوی مهمی برای شاعران متجدد دوره بیداری و پس از آن به شمار می‌رود.

۶- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

فطرت آشمت که از خاک جهان مجبور / خودگری، خود شکنی، خودتگری پیدا شد
خبری رفت ز گودون به شبستان ازل / حذر ای پر دگیان پر دهداری پیدا شد

(۱) موضوع شعر آفرینش انسان است.

(۲) پر دگیان فرشتگان الهی هستند.

(۳) مصراج دوم بیت اول همه صفاتی برای انسان است. (۴) جهان مجبور اشاره به ذهن انسان دارد.

۷- واژه «بگذرد» در همه گزینه‌ها معنایی نزدیک به هم دارد بجز ... .

(۱) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد

(۲) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

(۳) باد خزان نکبت ایام ناگهان / بر باغ و بوستان شما نیز بگذرد

(۴) پیل فنا که شاه بقا مات حکم اوست / هم بر پیادگان شما نیز بگذرد

۸- توضیح مربوط به کدام گزینه درست است؟

(۱) دانه پنهان کن به کلی دام شو / غنچه پنهان کن گیاه بام شو (ضعف را کنار بگذار و حق خود را بستان)

(۲) عالمی را یک سخن ویران کند / رو بهان مرده را شیران کند (سخن تأثیر دو سویه دارد)

(۳) هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضا بد سوی او رو نهاد (چشم بستن بر زیبایی‌ها استقبال از خطر است)

(۴) نکته‌ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان (عموماً سخنان از پیش نیندیشیده تأثیرگذارتر است)

۹- رفتار حسنک وزیر در مجلسی که برای انتقال دارایی او ترتیب داده‌اند، چگونه رفتاری است؟

(۱) متظاهرانه است برای فریب دادن حاضران. (۲) از سر نامیدی است چون می‌داند پایان ماجرا چیست.

(۳) آشتی جویانه است برای جلب بخشش سلطان. (۴) زمینه‌چینی است برای ابطال حکم.

۱۰- منظور از «دو کار» در بیت زیر از شاهنامه در کدام گزینه نموده است؟

دو کار است هر دو به نفرین و بد / گزاینده رسمی نوا آین و بد

(۱) حاضر شدن در دربار گشتاسب / سبب نابودی زابلستان شدن

(۲) از فرمان گشتاسب سر پیچیدن / کشن رستم به هر صورت ممکن

(۳) دست به بند شاهزاده دادن / از بین بردن اسفندیار

(۴) سازش پنهانی با رستم / از میان بردن گشتاسب به دست رستم

۱۱- در کدام گزینه تشبيه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) آنجا که رزم جویی دی ماه دشمنانی / و آنجا که بزم سازی نوروز اولیایی

۲) خوش چمنی است عارضت خاصه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام شد، مرغ سخن سرای تو

۳) ماهی به روی لیکن ماه سخن نیوشی / سروی به قد ولیکن سرو سخنسرایی

۴) گرد جهان بگشتی شاها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضایی

۱۲- در کدام گزینه کنایه یا مثل نیست؟

۱) آپارتمان یا به قول فرهنگستان «کاشانه» دخترمان قضایی برای پخت آش و خورش نداشت.

۲) وقتی برای دخترمان خواستگار آمد خیال کردی یک نان خور را از سر خودت باز کردہ ای.

۳) تا تو باشی دیگر از هول هلیم توی دیگ نیفتی.

۴) خدا را شکر که بالاخره بچه را از آب و گل درآوردیم.

۱۳- در همه بیت‌ها هم جناس و هم مجاز هست بجز بیت ... .

۱) برآشقت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد

۲) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم

۳) گر نبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را

۴) موج‌ها خوابیده‌اند آرام و رام / طبل طوفان از نوا افتداده است

۱۴- در کدام گزینه واژه «سرو» در معنای حقیقی درخت به کار نرفته است؟

۱) سرو درآید ز پای گر تو بجنی ز جای / ماه بیفتند بزیر گر تو برأی بیام

۲) ای سرو بلند بوستانی / در پیش درخت قامت پست

۳) سعدی نگفتم که به سرو بلند او / مشکل توان رسید به بالای پست ما

۴) جنبش سرو تو پنداری کر باد صیاست / نه که از ناله مرغان چمن در طربست

۱۵- آرایه مشخص شده برای هر بیت، در آن بیت وجود دارد بجز بیت ... .

۱) حذر کنید ز باران دیده سعدی / که قطره سیل شود چون به یکد گر پیوست (استعاره)

۲) بسیار دیده‌ایم درختان میوه‌دار / زین به ندیده‌ایم که در بوستان توست (ایهام)

۳) هر روز خلق را سر یاری و صاحبیست / ما را همین سرست که بر آستان توست (مجاز)

۴) دامن دولت چو به دست او فتاد / گر بهلی باز نیاید به دست (جناس)

۱۶- کدام گزینه از دیدگاه کاربرد گونه مؤدبانه زبان با سایر موارد متفاوت است؟

۱) خدمت رسیدن ۲) میل کردن ۳) مرحمت کردن ۴) ملاحظه کردن

۱۷- تعداد هجایات هسته گروه اسمی کدام عبارت با عبارت‌های دیگر متفاوت است؟

۱) تکرار عبارات سرمستانه

۲) فوران طبع شاعرانه

۴) لبه‌های زندگی ناپایدار

۳) آن حکیم روزگاران فراموش شده

۱۸- تعداد اجزای اصلی جمله در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چرا انقدر مرا اذیت می کنی؟
(۲) برای بچه کت و کلاه و جوراب و شلوار بافت.
(۳) دکتر نون سرش را با صدای فارقار کلااغی بالا برد. (۴) ملک تاج گل شاهپسندی از شاخه جدا کرد.

۱۹- ساختمان فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) اگر دهانم را باز کنم،
(۲) اشکم سرازیر می شود.
(۳) با چشم های پر از اشک منتظر بودم. (۴) ملک تاج باعجه خالی را ترک کرد.

۲۰- در عبارت زیر، قرینه های حذف به ترتیب کدام‌اند؟

به جان شما دیگر توان دیدن چهره ملک تاج را ندانشم.

- (۱) معنایی، معنایی (۲) معنایی، لفظی (۳) لفظی، معنایی (۴) لفظی، لفظی

باشگاه طلایی‌ها

منابع غیردرسی

۲۱- در کدام گزینه بخش مشخص شده مفعول جمله است؟

- (۱) بدو گفت گر دشمن آید پدید / تو را تیغ کینه باید کشید
(۲) به طوس و به گودرز فرمود شاه / کشیدن سپه سر نهادن به راه
(۳) کنون من کمریسته و رفته گیر / نخواهم جز از داد گر دستگیر
(۴) پس آنگه گرفتندش اندر کنار / ره سیستان را برآراست کار

۲۲- درباره دو بیت زیر کدام گزینه درست است؟

اگر تو شدی کشته در چنگ اوی / من این گوز و این مغفر جنگجوی
چگونه کشیدی بمازندران / کمند کیانی و گوز گوان

- (۱) خطاب به رستم است (۲) «کشیدی» به معنای «حمل می کردم» است

- (۳) بیت دوم یک جمله مستقل است (۴) منظور از «اوی» ارژنگ است

۲۳- در کدام گزینه نقش دستوری واژه مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) یکی چاره باید کنون اندرین / که این بد بگردد ز ایران زمین
(۲) اگر کاهلی پیشه گیرد دلیر / نگردد ز آسایش و کام سیر
(۳) همایون ندارد کس آنجا شدن / وز ایدر کنون رای رفتن زدن
(۴) و گر یار باشد خداوند هور / دهد مر مرا اختر نیک زور ...

۲۴- در کدام بیت فعل امر به کار رفته است؟

- (۱) ز هر بد بزال و برستم پناه / که پشت سپاهند و زیبای گاه
- (۲) ازان پس جهانجوی خسته جگر / برون کرد مردی چو مرغی ببر
- (۳) شه نامبردار بنواختش / بر خویش بر تخت بشاختش
- (۴) بدو گفت گر دشمن آید پدید / ترا تیغ کینه باید کشید

۲۵- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

- (۱) پدرود کردنش رفند پیش / که دانست کش باز بینند بیش (زیرا می دانست که باز هم او را خواهند دید)
- (۲) زمین را بیخشید بر مهتران / چو باز آمد از شهر مازندران (قسمت کرد)
- (۳) از آن پس یکی انجمن ساختند / ز گفتار او دل پرداختند (آکنده کردند)
- (۴) رونده همی تاخت تا نیروز / چو آمد بر زال گیتی فروز... (تا سر ظهر)

۲۶- در کدام گزینه استعاره مصرحه دیده نمی شود؟

- (۱) چو یک پاس بگذشت درنده شیر / به سوی کنام خود آمد دلیر
- (۲) نهنگ بلا بر کشید از نیام / بیاویخت از پیش زین خم خام
- (۳) بتاریکی اندر یکی کوه دید / سراسر شده غار ازو ناپدید
- (۴) باوردگه رفت چون پیل مست / یکی پیل زیر اژدهایی بدست

۲۷- واژه مشخص شده در کدام گزینه باید بدون کسره خوانده شود؟

- (۱) سوی رخشان برآمد دمان / چو آتش بجوشید رخش آن زمان
- (۲) بشکر چین گفت کاووس شاه / که اکنون مکافات کرده گناه چنانچون سزا بد بیشان رسید / ز کشنن کنون دست باید کشید
- (۳) زمانی همی بود در چنگ تیغ / نبد جای دیدار و راه گریغ
- (۴) جهاندار مر پهلوان را بخواند / همه گفت فرهاد با او براند

۲۸- معنای کدام دو بیت ناقص است؟

- الف) اگر کس نمانم بمازندران / و گر برنهم باز و ساو گران
- ب) همان از منوچهر و از کیقباد / که مازندران را نکردند یاد
- ج) همه شب می و مجلس آراستند / بشگیر کز خواب برخاستند
- د) فزون بایدم زان ایشان هنر / جهانجوی باید سر تاجور
- ۱) الف و ب   ۲) ج و د   ۳) ب و ج   ۴) الف و د

^{۲۹}- همه بیت‌ها از زبان شخص یکسانی است جز بیت ... .

- ۱) گرایدونک یارم نباشی به جنگ / مفرمای ما را بدین در درنگ
  - ۲) ترفتم بگفتار تو هوشمند / ز کم دانشی بر من آمد گزند
  - ۳) همیشه جهان بر تو فرخنده باد / مبادا که پند من آیدت یاد

۳۰- در کدام گزینه، قسمت مشخص شده درست معنی نشده است؟

- ^{۱)} دیوانها بنخاد و خواجه‌ها حیات کرد: جمع آوری، کد.

۲) از آن آب انگرد، کوه و کوه اند، فرش دم بود، بعضی مانند که زم

(٣) خد آنچه هم یافت علی الوجه نشسته قدم زن و تصویر

۴۵- مانند ایشانوں کا حل اسکے بعد ایسا کہ کہا جائے گا

۳۱- با توجه به عبارت زیر، خرزاسپ با کدام یک از شخصیت‌های شاهنامه فردوسی مطابقت دارد؟

و خرزاسپ ملک ترکستان اندر آن جای بود. اسفندیار با او حرب کرد و شهر و حصار از او بستد و هر دو ویران کرد و ملک را بگرفت و بکشت و زنان و دخترانش را برده کرد و آن دو دختر گشتناس را بستد...

- ## ۱) جاماسب ۲) لهراسب ۳) ارجاسب ۴) افراسیاب

۳۶- توضیح درست بخش مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

و آن‌گه او را تقویت ۵۵ و خراج‌های ایشان بگذار تا در وجه عمارت کنند

^{۱)} بگذار خراجهای آنان در کار آبادانی، عمارت تو صرف شود.

^{۲۰}) به آن‌ها خواه را داخت که تایته‌انند سوزمی: شان، اآباد کنند.

(۳) ب ا، آن‌ها خواه تعین کنند کار و حب آیادان سوز مس شان خواهد شد.

۴۳) آنها باز نگیرند آنها می‌خواهند که

^{۳۳}- کدایع گزینه با ویژگی های زیانی «تا ریخ باعث» مطالعه ندارد؟

۱) او همه شهرهای شام و بیت المقدس ایدون خراب کرده بود که مردم نتوانست بودن اندر آن جایها، و همه مسیحیه به دند و اند، آن حبکگاهها حتی ساعه و حوش و حانه نمود.

(۲) این خلیفه گشتاسب آمد در زمین بابل و بخت نصر را به درگاه شاه فرستاد به بلخ. و خودش به ملک عراق تشیست و منادی داد و نزد که هر که از بن اس ائمه به اینجا اس سیده آزاد است.

۳) نوید داد بدان که خراج‌ها و معاملت بر ایشان پله کنند تا عمارت کنند و خانه خویش به جای بازآرند و دیهها آبادان گردانند و وجهه مستغلات پدید آرند.

۴) پس نگاه کرد و بدان دشت اندر مردمان دید بسیار به کشت و ورز مشغول، و دیوارهای دیه آبادان، و هم آن بوم و بر دگر گونه، شگفتی آمدش او را.

۳۴- با توجه به عبارت‌ها، توضیح قسمت مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

۱) عرض بازداد و قومی را که خواست از ایشان بگزید: عرضه را به آن‌ها پس داد.

۲) چون لشکر گشتاسب بالشکر خرزاسب برابر آمدند، عدد هر لشکری خدای دانست از بسیاری: هماندازه شدند.

۳) و ناموس او را بشکن که او جادوست: پاکدامنی اش را لکدار کن.

۴) حصاری بزرگتر اندر و ازین حصار پیشین که افراسیاب آنجا کشته شد. و کس هرگز بر آن حصار دست نداده بود: هیچ کس آن حصار را تصرف نکرده بود.

۳۵- معنای «تا» در کدام گزینه مشابه «تا» در عبارت زیر است؟ و نشست گشتاسب به بلخ بودی تا پادشاهی خویشن از ترکان نگاه داشتی.

۱) بنگر اندر آن استخوان‌های خر تو که پوسیده شده است تا چگونه گرد آورم.

۲) گفتند بگذار تا بنگریم اگر این وعده دروغ گفته باشی، تو را بکشیم.

۳) مرا ملک گشتاسب اینجا فرستادست تا به رسم خدمت این اسب را به نوبت آنجا بدارم.

۴) و بفرمود آن مال‌ها هرسال حمل کنند و به خزینه گشتاسب بسپارند تا همه ترکستان را بر خویشن صافی کرد.

۳۶- بخش مشخص شده در همه گزینه‌ها برابر با یک هجای بلند خوانده می‌شود جز گزینه ... .

۱) مرا بینید و ز من پند گیرید/ دگر در مهر خواهش مه پذیرید

۲) دلی دارم به دستت زینهاری/ ندید از تو مگر زنهارخواری

۳) سوم برگشتی از یار و فادر/ بی آن کزوی رسیدت رنج و آزار

۴) مرا بینید هر که هوشیارید/ دگر مهر کسان در دل مکارید

۳۷- در همه ییتها نوعی استدلال شاعرانه و تخلیی دیده می‌شود جز گزینه ... .

۱) و گر مسکین دلم سنگین نبودی/ درنگ مهر تو چندین نبودی

۲) به گاه خواب ناخوانده بیایی/ بدان تا حسرتم افزون نمایی

۳) اگر گیرم ترا یک روز دامن/ بسا شرما که خواهی بردن از من

۴) بدانم من جو باشد باد خوشبوی/ که شاد و تندرست است آن پری روی

۳۸- در همه گزینه‌ها بیان تمثیلی دیده می‌شود جز گزینه ... .

۱) چنان نیکو نیامد رنگ از دست/ که پایم نیز باید اندر آن بست

۲) اگرچه آب گل پاک است و خوشبوی / نباشد تشنه را چون آب در جوی

۳) بکشتم پس پروردم بتیمار / چو برسنی کبست آوردیم بار

۴) ز خواری همچو خاک راه بودی / به کام دشمن و بدخواه بودی

۳۹- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

۱) ز عشقی تاب او از حد گذشته / به عشقی گرم بوده سرد گشته (پیج و خم)

۲) بدان سر مر ترا طرّار دیدم / بدین سر مر ترا غدّار دیدم (در آن جهان)

۳) تو همچون سندسی گردن به هر رنگ / و یا همچون زری گردن به هر چنگ (به آفتاب پرست می‌مانی)

۴) یکی گفتی ورا دیده رسیدست / یک گفتی پری او را بدیدست (جن زده شده است)

۴۰- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

۱) تو هیزم دادی او آتش برافروخت / به کام دشمنان در آتشم سوخت (چنان که دشمنان خواستند، در آتش من سوخته شد)

۲) چو از من رفت چه شب رفت و چه روز / مژه از هر دو یکسان دارم امروز (امروز از هر دو در کامم طعم یکسانی بر جای مانده است)

۳) یکی گفتی که چشم بد بخستش / یکی گفتی که افسونگر بیستش (جادوگر او را به بند کشید و زندانی کرد)

۴) بر آزارش همی کردم صبوری / کنون صبرم ریود آزار دوری (شکیبایی ام دلخوری و رنج هجران را زدود)

۴۱- در کدام یک از بیتهای زیر ویس در خطاب به رامین به ذیبایی خویش ننازیده است؟

۱) ز بدبختیت بس باد این نشانی / گلی دادت چو بستد گلستانی

۲) هزار اختر نباشد چون یکی خور / نه هفت اندام باشد چون یکی سر

۳) گلی به یا گلستانی شکفته / گلش نیکوتر از ماه دوهفتنه

۴) نه بالای تو بودش سرو و شمشاد / نه زین شمشاد بودی جان او شاد

۴۲- در کدام بیت اغراق بیشتری دیده می‌شود؟

۱) اگرچه گرد بالینم نشینند / چنانم از نزاری کم نیشنند

۲) بناله می‌بدانستند حالم / کنون نتوانم از سستی که نالم

۳) چنان در هجر بر من بگزارد روز / که در صحراء بر آهو بگزارد یوز

۴) بین روی مرا یک بار دیگر / نگر تا در جهان دیدی چنین زر

۴۳- کدام توضیح درست است؟

۱) ز بس کم دل به تو هست آرزومند / به دیدار خیالت گشت خرسند (اشتیاقم به تو اندک شده است)

۲) بدم من نیز همچون تو نیازی / نکردم با تو چندین سرفرازی (من نیز مانند تو محتاج بودم)

۳) چو ببریدی دگرباره فروکار / که پیوسته نکوتر آورد بار (نهال پیوندی بهتر میوه می دهد)

۴) همی گویند ازین ناله بیاسای / دل ما سوختی بر ما بیخشای (ما را بیخش و عفو کن)

۴- نهاد در مصراج دوم کدام بیت ذکر نشده است؟

۱) هوا باشد دوات و شب سیاهی / حروف نامه برگ و ریگ و ماهی

۲) نه من آنم که بودم دلفروزت / رخ ماه شب و خورشید روزت

۳) ندانم تا دل بر چه سان است / مرا باری به کام دشمنان است

۴) چنین داغی کزو تا جاودانی / بماند بر روان من نشانی

۵- توضیح مربوط به بخش مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

۱) چون سوزن باش بر هنر پیوسته کاری کن: (همیشه مشغول کاری باش)

۲) گفتند شیرین زبانی ریباط بانی راشایی: (شاید نگهبان کاروان سرا هستی)

۳) گفتند کسی گناه بسیار دارد اگر توبه کند در گذارد؛ (اگر توبه کند | خداوند | او را می بخشد؟)

۴) مرهم جراحت وصال دوست است تعلیلی می کنیم تا فردا بود که به مقصد رسیم: (صبر و شکیابی به خرج می دهیم)

۶- معنی کدام گزینه درست است؟

۱) مرا از این غمی نیست الا رضای تو می بایدم که دانم که تو راضی هستی یا نه؛ من از این دست غم‌ها ندارم مگر رضای تو. لازم است بدانم که تو راضی هستی یا نه.

۲) و پیوسته بروز روزه می داشت و خدمت می کرد و در خدمت خدای تا روز بر پای ایستاده می بود؛ و همیشه روزها روزه بود و خدمت [خدا] می کرد و در خدمت خدا تمام روز بر پای ایستاده بود.

۳) الهی دلم بگرفت کجا می روم من کلوخی و آن خانه سنگی؛ خدایا دلم گرفت. من کجا می روم؟ راهی ناهموار برای رسیدن به آن خانه سنگی [در پیش دارم].

۴) تو نیک مردی اگر نه آن است که دنیا را دوست داری؛ تو مرد نیکی هستی به شرطی که دنیا را دوست نمی داشتی.

۷- برآسان متن زیر چه چیز از سخن رابعه برداشت می شود؟

ویرا گفتند از کجا می آیی؟ گفت از آن جهان گفتند کجا خواهی رفت گفت بدان جهان گفتند بدین جهان چه می کنی؟ گفت افسوس می دارم گفتند چگونه؟ گفت نان این جهان می خورم و کار آن جهان می کنم.

۱) اندوه وی از کاستی در عبادت

۲) شکایت از معیشت

۳) ریشخند و تمسخر دنیا

۴) حسرت از آمدن بدین جهان

۴۸- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اگر ما به خود توبه کنیم به توبه دیگر محتاج باشیم: توبه حقيقی به اراده حق است نه بنده.
- ۲) اندوه و نعمت دنیا هر دو در یک دل جمع نیاید: غم الهی با دغدغه مال دنیا جمع ناپذیر است.
- ۳) بلند همتی پیرزنی بنگر که ... دریغ می آیدش که وقت خویش مشغول کند به سوالی از او: درخواست مادی از خداوند نشانه کوتاه همتی است.
- ۴) اگر دوستش نمی داری چندینش یاد نکردشی که شکننده کالا خریدار باشد: واستگی و علاقه بسیار به چیزی موجب از دست دادن آن می شود.

۴۹- براساس متن زیر کدام گزینه درست تو است؟

نقلست که جمعی بر او رفتند او را دیدند که اندکی گوشت بدندان پاره می کرد گفتند که کارد نداری تا گوشت پاره کنی؟ گفت من از بیم قطیعت هرگز کارد چه در خانه نداشتم و ندارم.

- ۱) ترس رابعه از برنده گی کارد و زخمی شدن وی است.
- ۲) کارد برای رابعه یادآور جدایی و هجران است.
- ۳) داشتن کارد را نوعی تجمل و واستگی به اسباب دنیا می داند.
- ۴) کارد برای رابعه یادآور نوعی یقین است و وی از تکبیر ناشی از یقین می هراسد.

۵۰- در کدام گزینه «کاری» مشتق است؟

- ۱) از دولت سلطان وزنکو نیست تو / این کار شود ساخته و محکم و کاری
- ۲) فردا همه کار تو دگر خواهد گشتن / امروز میندیش که در اول کاری
- ۳) گفتم: کانده گسار من به ره اندر / خدمت میرست گفت: محکم کاری
- ۴) جم سیر و سام رزم و دارا بزمی / رستم کرداری و فریدون کاری

۵۱- در همه گزینه ها واژه یکسانی قافیه شده است بجز گزینه ... .

- ۱) شنیدم که جوینده یابنده باشد / به معنی درست آمد این لفظ باری
- ۲) شاهی کن و شادی کن و آن کن که تو خواهی / ای داده ترا هر چه باید همه باری
- ۳) گر از تو کسی کش ندیده ست پرسد / که «دانی ملک را» چه گویی تو باری
- ۴) از دانش و فضل تو سخنه است به هر جا / اندازه ندارد هنر و فضل تو باری

۵۲- توضیح مربوط به کدام بیت درست است؟

- ۱) به تو تازه باد این جهان کاین جهان را / چو مر چشم را روشنایی بیایی
به واسطه تو جهان خرم باد زیرا برای این جهان چون روشنی برای چشم ضروری هستی.

۲) ز بهر نوای کسان چیز بخشد / نترسد ز کم چیزی و بینوایی

برای بی نیازی مردم بخشش می کند و از فقر و نداری آنان باکی ندارد.

۳) هر آن کس که بیخواب شد از نهیش / نخوابد سبک دیگر از کوکتاری

هر کس که دچار بیخوابی شده باشد از ترس او حتی با نوشیدن شراب هم نمی تواند بیارامد.

۴) نخورد هیچ کسی می که روزگار نگفت / به می که زود مر این می خورنده را پگزایی

تا وقتی روزگار نگفت کسی می نخورد زیرا می آسیب رسان است.

۵۳- نوع پرسش در کدام گزینه فرق دارد؟

۱) دل در کف تو دادم نایافنه بر زان لب / زان دل که ترا دادم جانا چه خبر داری

۲) جان نیز به تو بخشم جان را چه خطر باشد / نی نی که چو دل داری بسیار بطر داری

۳) که دانست کز تو مرا دید باید / به چندان وفا این همه بیوفایی

۴) هنر و فضل تو بر خلق چرا عرضه کنم / چون به نزدیک همه خلق به هر دو سمری

۵۴- پیام کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تقاؤت دارد؟

۱) نشان ده ز خلقت ندادهست هرگز / نشان خواه را جز به خوبی نشانی

۲) بحر جایی که کف راد تو باشد شمرست / بلکه پیش کف تو کرد نداند شمری

۳) سخاوت میان بخیلی و دستش / برآورده از روی و آهن جداری

۴) از بخشش او خالی کم یابم دستی / وز نعمت او خالی کم یابم خوانی

۵۵- پیام اصلی همه بیت‌ها درست بیان شده است بجز بیت ... .

۱) ای درم از دست تو رسیده به پستی / زر ز بخشیدن فتاده به خواری: تو بسیار بخشندای

۲) نام نکو همی خری و زر همی دهی / بهتر ز گوهر آنچه همی تو بزر خری: نیکنامی ارزنده تر از مال دنیاست

۳) نیزی دل جنگ او هیچ کس را / تو بنمای گر هیچ دیدی و دانی: کسی جرأت جنگ با او ندارد

۴) در شمار هنرش عاجز و سرگشته شوی / گر توانی به مثل قطره باران شمری: قطره‌های باران در شمار نمی آید

۵۶- معنی کدام بیت نادرست است؟

۱) گر تو خواهیش و گر نه به تو اندر بشلد / زر او چون به در خانه او برگذری

اگر ثروت او را بخواهی یا نه وقتی به در خانه اش بروی بر تو می شورد و تنداخویی می کند.

۲) چنان چون تو یکتا دلی مهر او را / دلش بر تو هرگز مبادا دو تایی

همان طور که تو جز به او علاقه‌مند نیستی ای کاش او نیز دلش جز تو به دیگری تمایل نیابد.

۳) تیر بالایی و مانندۀ تیری که ترا / هر چه نزدیک‌تر آرم تو ز من دورتری
راست قامتی و مانند تیر هستی که هر چه به خودم نزدیکترت کنم تو از من دورتر می‌شوی.
۴) بر خصم نشان باشد بر دشمن اثر ماند / تا تیغ به کف داری تا خود به سر داری
با حضور تو در میدان جنگ هیچ دشمنی از ضربه تو در آمان نیست.

۵۷- توضیح کدام بیت نادرست است؟

- ۱) من این روز را داشتم چشم و زین غم / نبودهست با روز من روشنایی (اندیشه هجران زندگی را تیره و تار
می‌کند)
- ۲) بلایست این همت و در شگفتمن / که چون این بلا را تحمل نمایی (همت عالی داشتن بسیار دشوار است)
- ۳) چنان گشت بازارهای ولایت / که برخاست از پاسبان پاسبانی (امنیت کامل برقرار است)
- ۴) جود هلاک خزانه باشد و هر روز / تازه هلاکی تو بر خزانه گماری (هر روز خزانه‌دار جدیدی به کار
می‌گماری)

۵۸- در کدام گزینه شریطه و تأیید دیده نمی‌شود؟

- ۱) ای بار خدایی که خود از عمر ندانی / روزی که در آن روز دو صد حق نگزاری
رامش کن و شادی کن و عشرت کن و خوش باش / می‌نوش کن از دست نکوبان حصاری
- ۲) الا تا که روشن ستاره‌ست هر شب / بر این آبگون روی چرخ کیانی
تو بادی جهاندار تا این جهان را / به بهروزی و خرمی بگذرانی
- ۳) تا نباشد به هنر آهو همتای هزبر / تا نباشد به گهر مردم همتای پری
شادبادی و همه ساله به تو شاد پدر / شادی کان نشود تا به قیامت سپری
- ۴) همی تا به کوه اندر از بهر گوهر / به آهن بود کار هر کوهکانی
تو شادان زی و خوش خور و با آرزو رس / بد اندیش تو آرزومند نانی

۵۹- «ی» پایانی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) گرد جهان بگشتی شاهها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضايی
- ۲) ای صورت بهشتی در صدرۀ بهاری / هر گز مباد روزی از تو مرا جدابی
- ۳) تو سرو جویباری تو لاله بهاری / تو یار غمگساری تو خور دلربایی
- ۴) با هر که عهد کردی یکروی و یکزبانی / وین هر دو از وفايند تو خود همه و فایي

۶۰- معنی همه گزینه‌ها بجز گزینه ... درست است.

۱) غرض از اصطنانع کفات نفاذ کار است: هدف از پروردن و نزدیک کردن مردان لایق (به خود) انجام شدن کار است.

۲) آسان ارباب جهل و ضلالت گرفتن بصواب نزدیک تر: نادیده گرفتن افراد نادان و گمراه درست تر است.

۳) چون ترا بدیدیم نظر بر خبر راجح آمد و سماع از عیان قاصر: وقتی تو را دیدیم دیدن برتر از شنیدن بود و شنیدن به دیدن نمی‌رسید.(بهتر از آن بودی که گمان می‌کردیم.)

۴) حسن رای ما رد کید و بدستگالی دشمنان را تمام است: خوشبینی ما به تمامی صرف رد کردن حیله و بداندیشی دشمنان می‌شود.

۶۱- قسمت مشخص شده در کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

۱) شیر سخن مادر نیکو استماع کرد و آن را بر خرد خویش باز انداخت: منطبق با رای خود دید

۲) آنکه در ابواب سهو رشته با خویشن فراخ گیرد و قبله دل هوا را سازد...: به خود میدان بدهد

۳) و هر رنگ که آمیزند بر قصد صریح حمل خواهد افتاد: هر فریب کاری که کنند

۴) آتش خشم بالا گرفت و زبانه آن عقل شیر را پوزنند کرد: دهنے زد

۶۲- معنی کدام عبارت درست است؟

۱) از هیچ خائن سماع سعایتی جایز نشمرد مگر آن را برهانی بیند که دران از تردّد استغنا افتاد: شنیدن بدگوبی هیچ خائنی را روانی نمیرد مگر آن را دلیلی آشکار بداند که بی نیاز از پی گیری باشد.

۲) سوابق تربیت خویش و سوالف خدمت مرا بیهوده در معرض تصمیع و حیز ابطال آورد بهتمتی حقیر که اگر ثابت شدی هم خطری نداشت: پیشینه تعلیمات و پرورش خود و خدمات گذشته مرا بی سبب و بدون سود جستن ضایع و باطل کرد به سبب تهمتی کوچک که حتی اگر اثبات می‌شد هم مضر نبود.

۳) هر ملک که چربیک ساعی فتنه‌انگیز را در گوش جای داد و بزرق و شعوذة نمایم التفات نمود خدمت او جان بازی باشد و ازان احتیاط نمودن فرضه گردد: دوری از خدمت به پادشاهی که سخنان فریبندۀ فتنه‌جوی دویهم زن را پذیرد و به ریا و خدعا و فریب سخن‌چین توجه کند، فدا کردن جان است و پرهیز از آن واجب است.

۴) و در این دقیقه احتیاط تا آن حد واجب است که اگر هنر کسی بهمی که مقلد آن باشد خللی راه خواهد داد او را از سر کار دور کرده شود: و در این امر مهم رعایت احتیاط تا آن قدری ضرورت دارد که اگر فضیلت کسی خدشه‌ای بر انجام وظیفة خطری که بر عهده دارد وارد خواهد کرد آن فرد از آن مسؤولیت برکنار شود.

۶۳- کدام گزینه به مضمون بیت زیر نزدیک است؟

از نیل و فرات و دجله جوئی زاید / پس موج زند که پیل را بربايد

۱) اگر موضعی را در نیکی و بدی این اثر تواند بود هر که در مسجد کسی را بکشته بزه کار نبودی و آنکه در مصاف یک تن را زنده گذارد بزه کار شدی.

۲) چون بدیدند که آتش گرسنگی و آتش خشم هر دو بهم پیوست و تنور گرم ایستاد فطیر خویش درستند.

۳) هر آن کس که آتش همی برخواخت / شد اندر میان خویشن را بسوخت

۴) ترهات اصحاب اغراض که در معايب نزدیکان و محارم گویند اگر چه موجز و مختصر باشد، بتدریج مایه گیرد و بعجای رسد که تدارک صورت نبندد.

۶۴- استنباط از کدام گزینه درست نیست؟

۱) هر روز مرا سری و دستاری نیست: دیگر صاحب منصب نیستم

۲) دارنده مباش وز بلاها رستی: درویشی مایه امنیت است

۳) بودیم ترا بنده همینیم ترا: همچون گذشته خدمتگزار توییم

۴) عقدہ عهد او بحوادث روزگار وهنی نپذیرد: درست پیمان است / به پیمان خویش وفادار است

۶۵- معنی همه گزینه‌ها درست است بجز ...

۱) یک تعربیک راه مکاید ایشان را بسته گردانیم و ترا بهایت همت و غایت امنیت برسانیم: با یک گوشمالی راه بر حیله‌های آنان می‌بندیم و تو را به بالاترین حد آرزو و خواستهات می‌رسانیم.

۲) ملک سوابق عهود را فرو گذاشت و محل دشمنان را در ضمیر مجال تمکن داد: پادشاه قول و قرارهای پیشین را ندیده گرفت و سخن باطل دشمنان را پذیرفت.

۳) و علما گویند طلب مخرج از بد کرداری بابی معتبر است در احسان و نیکوکاری: خارج کردن کسی از راه بد گشودن دری ارزشمند در بخشش و نیکی است.

۴) دانست که تعجبیل کرده است و جانب تمالک و تماسک را بی رعایت گذاشته: فهمید(بی برد) که شتابکاری ورزیده و خویشن داری نکرده است.

۶۶- کدام توضیح برای مصوع دوم صحیح است؟

در گلستانی کان گلبن خندان بشکفت / سرو آزاد به یک پای خرامت برخاست

۱) سرو آزاد برای گرفتن غرامت پاشاری کرد. ۲) سرو آزاد تنبیه شد.

۳) سرو آزاد به اعتراض برخاست. ۴) سرو آزاد پشیمان شد.

۶۷- در کدام بیت کنایه نیامده است؟

- (۱) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است / روی تو بازار آفتاب شکسته است
- (۲) دست طلب داشتن ز دامن معشوق / پیش کسی گو کش اختیار به دست است
- (۳) مرا به هرچه کنی دل نخواهی آزرن / که هرچه دوست پسندد به جای دوست رواست
- (۴) فرمان برمت به هرچه گویی / جان بر لب و چشم بر خطاب است

۶۸- نوع «و» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) منم امروز و تو انگشت‌نمای زن و مرد / من به شیرین سخنی تو به نکویی مشهور
- (۲) صافی چو بشد به دور سعدی / زین پس من و دردی خرابات
- (۳) عهد تو و توبه من از عشق / می‌بینم و هردو بی ثبات است
- (۴) اگر جنازه سعدی به کوی دوست برند / زهی حیات نکونام و رفتی به شهادت

۶۹- درون مایه ذکر شده برای کدام بیت درست است؟

- (۱) سرانگشتان مخصوصی نیینی / که دست صبر برپیچید و بشکست: عاشق‌کشی و ناشکیی دلدار
- (۲) هر که خصم اندرو کمند انداخت / به مراد وی اش بباید ساخت: توصیه به مقابله کردن با دشمن
- (۳) چشمت به کرشمه خون من ریخت / از قتل خطا چه غم خورد مست: بی‌وفایی و عهدشکنی بار
- (۴) سعدی به قدر خویش تمنای وصل کن / سیمرغ ما چه لایق زاغ آشیان توست: متفاوت بودن جایگاه عاشق و معشوق

۷۰- در کدام بیت آرایه ادبی جناس نیامده است؟

- (۱) از رای تو سر نمی‌توان تافت / وز روی تو در نمی‌توان بست
- (۲) متفق می‌شوم که دل ندهم / معتقد می‌شوم دگر بارت
- (۳) گرچه بی طاقم چو مور ضعیف / می‌کشم نفس و می‌کشم بارت
- (۴) بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست / گر تو قدم برنهی تا بنهم چشم راست

۷۱- با توجه به دستور زبان امروز، نقش دستوری ضمیر «ت» در کدام بیت با سایر بیت‌ها فرق دارد؟

- (۱) گویند برو تا برود صحبت از دل / ترسم هوسم بیش کند بعد مسافت
- (۲) دیر آمدی ای نگار سرمست / زودت ندهیم دامن از دست
- (۳) بارها گفته‌ام این روی به هر کس منمای / تا تأمل نکند دیده هر بی‌بصرت
- (۴) گردن نهم به خدمت و گوشت کشم به قول / تا خاطرم معلق آن گوش و گردن است

۷۲- در کدام بیت جمله تمثیلی نیامده است؟

- (۱) مجال خواب نمی باشدم ز دست خیال / در سرای نشاید بر آشنايان بست
- (۲) هر آدمی که چنین شخص دلستان بیند / ضرورت است که گوید به سرو ماند راست
- (۳) نمی دانم رطب را چاشنی چیست / همی بینم که خرمابر نخل است
- (۴) آدمی نیست که عاشق نشود فصل بهار / هر گیاهی که به نوروز نجند حطب است

۷۳- نقش دستوری تخلص شاعر در کدام گزینه فرق دارد؟

- (۱) غم آن نیست که بر خاک نشیند سعدی / زحمت خویش نمی خواهد بر رهگذرت
- (۲) سعدی حجاب نیست تو آینه پاک دار / زنگار خورده چون بنماید جمال دوست
- (۳) همچون درخت بادیه سعدی به برق شوق / سوزان و میوه سخشن همچنان ترست
- (۴) سعدی علم شد در جهان صوفی و عامی گو بدان / ما بت پرستی می کنیم آن گه چنین اصنام را

۷۴- در کدام گزینه نوع دستوری کلمه پایانی بیت متفاوت است؟

- (۱) به چشمهاي تو کان چشم کز تو بر گيرند / دریغ باشد بر ماه آسمان انداخت
- (۲) تو بت چرا به معلم روی که بتگر چین / به چین زلف تو آید به بتگری آموخت
- (۳) که شیدی که برانگیخت سمند غم عشق / که نه اندر عقبش گرد ندامت برخاست
- (۴) اگر مراد تو ای دوست بی مرادی ماست / مراد خویش حرام است بی رضای تو خواست

۷۵- توضیح کدام گزینه درست است؟

- (۱) برفت رونق بازار آفتاب و قمر / زبس که ره به دکان تو مشتری آموخت: آفتاب و ماه جلوه خود را در زیبایی از دست دادند از بس که تو خاطر خواهان فراوان داری.
- (۲) مرا بشاعری آموخت روزگار آنگه / که چشم مست تو دیدم که ساحری آموخت: روزگار شاعری را به من یاد داد سپس توانستم ساحری کردن چشم مست تو را دریابم.
- (۳) بلای عشق تو بنیاد زهد و بیخ ورع / چنان بکند که صوفی قلندری آموخت: همانطور که صوفی راه و روش قلندری را آموخت عشق تو نیز مانند بلایی بنیادهای زهد و پارسایی را ویران کرد.
- (۴) هزار بليل دستانسرای عاشق را / بباید از تو سخن گفتن دری آموخت: باید شیوه سخن گفتن دری را از هزار بليل نغمه خوان عاشق بیاموزی.

۷۶- توضیح کدام گزینه درست است؟

- (۱) محراب ابرویت بنما تا سحرگهی / دست دعا برآرم و در گردن آرمت: دست به دعا بلند کنم و ثوابش را حواله به تو کنم.

(۲) صد جوی آب بسته‌ام از دیده بر کنار / بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت: به امید این که مهر تو را در دل خویش جای دهم.

(۳) بارم ده از کرم سوی خود تا بسوز دل / در پای دم بدم گهر از دیده بارمت: هر لحظه برای تو اشک دیده را در پای خود ببریم.

(۴) خواهم که پیش میرمت ای بیوفا طیب / بیمار باز پرس که در انتظار مت: حال بیمار خود را جویا شو زیرا در انتظار تو هستم.

۷۷- کدام بیت می‌تواند به جهت ارتباط معنایی، پیش از بیت زیر قرار گیرد؟

در روی خود تفرّج صنع خدای کن / کایننه خدای نما میفرستمت

(۱) ای غایب از نظر که شدی همنشین دل / میگوییم دعا و ثنا میفرستمت

(۲) حیفست طاییری چو تو در خاکدان غم / زاینچا باشیان وفا میفرستمت

(۳) در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست / میبینمت عیان و دعا میفرستمت

(۴) تا مطربان ز شوق منت آگهی دهنده / قول و غزل به ساز و نوا میفرستمت

۷۸- توضیح درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

تا لشکر غمتم نکند ملک دل خراب / جان عزیز خود بنوا میفرستمت

(۱) تا وقتی غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند {تا وقتی زنده‌ام} جان عزیز خود را آراسته نزد تو می‌فرستم.

(۲) برای این که غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند، جان ارزشمند خود را به عنوان گروگان نزد تو می‌فرستم.

(۳) تا زمانی که لشکر اندوه سرزمین دلت را ویران نکند، دلم را با شادمانی نزد تو می‌فرستم.

(۴) برای این که این غم مایه ناراحتی دل تو نشود، جان ارزشمند را برای شادی دل تو نزدت می‌فرستم.

۷۹- توضیح کدام گزینه درست است؟

(۱) در نمیگیرد نیاز و ناز ما با حسن دوست / خرم آن گز نازنیان بخت برخوردار داشت: نیاز ما نمی‌تواند با ناز و زیبایی یار برابری کند.

(۲) سر تسلیم من و خشت در میکده‌ها / مدعی گر نکند فهم سخن گو سر و خشت: اگر مدعی سخن را نفهمد به او بگو نادان و خشک معز است.

(۳) از سخن چینان ملالتها پدید آمد ولی / گر میان همنشینان ناسزایی رفت رفت: اگر میان همنشینان سخن بدی گفته شد، باز گشت پذیر نیست.

(۴) ساقی یا که یار ز رخ پرده برگرفت / کار چراغ خلوت‌نشینان باز رونق یافت.

۸۰- بر اساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

بر برگ گل بخون شقایق نوشه‌اند / کاتکس که پخته شد می‌چون ارغوان گرفت

۱) شقایق سرخ تر و رنگین تر از گل سرخ است. ۲) سرخی برگ گل گوبی اثری از خون شقایق دارد.

۳) گل سرخ خام و شقایق پخته است. ۴) خون شقایق به گردان گل سرخ است.

۸۱- بر اساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سوشت / شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت

۱) خانه یار مانند قصرهای بهشت بوده است.

۲) گریه حافظ به شکرانه وصال و در زیر یک سقف قرار گرفتن بوده است.

۳) حافظ در پای (دیوار) خانه معشوق می‌گریسته است.

۴) حافظ یاد دوران بی‌نصیبی و هجران می‌کند.

۸۲- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشته: مست از سرنوشت خود آگاه است.

۲) بر من جفا ز بخت من آمد و گرنه یار / حاشا که رسم لطف و طریق کرم نداشت: یار اهل لطف و کرم بود اما گناه از بخت من بود.

۳) حافظا روز اجل گر به کف آری جامی / یکسر از کوی خرابات برندت به بهشت: شاعر از جام می‌رستگاری می‌جوید.

۴) مزن ز چون و چرا دم که بندۀ مقبل / قبول کرد بجان هر سخن که جانان گفت: بلندابالی در تسليم در برابر معشوق است.

۸۳- در کدام گزینه جناس دیده نمی‌شود؟

۱) ببلی برگ گلی خوشنگ در منقار داشت / و اندران برگ و نواخوش ناله‌های زار داشت

۲) دل گفت وصالش بدعا باز توان یافت / عمریست که عمرم همه در کار دعا رفت

۳) آن ترک پریچهره که دوش از بر ما رفت / آیا چه خطای دید که از راه خطای رفت

۴) چمن حکایت اردی بهشت می‌گوید / نه عاقلست که نسیه خرید و نقد بهشت

۸۴- بین بخش‌های مشخص شده در کدام گزینه تقابلی وجود ندارد؟

۱) حافظ شراب و شاهد و رندي نه وضع تست / فی الجمله میکنی و فرومیگذارمت

۲) وفا مجوى ز دشمن که پرتوی ندهد / چو شمع صومعه افروزی از چراغ کنست

۳) وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر / ذکر تسبیح ملک در حلقة زیار داشت

۴) در خرقه زن آتش که خم ابروی ساقی / بر میشکند گوشة محراب امامت

۸۵- نوع «ی» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشت

۲) یار اگر نشست با ما نیست جای اعتراض / پادشاهی کامران بود از گدایی عار داشت

۳) عیب حافظ گو مکن واعظ که رفت از خانقاہ / پای آزادی چه بندی گر به جایی رفت رفت

۴) آشنایی نه غریبست که دلسوز منست / چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

۸۶- در کدام گزینه جایه جایی ضمیر دیده نمی‌شود؟

۱) گر طمع داری ازان جام مرصع می‌لعل / ای بسا در که به نوک مژهات باید سفت

۲) یارب مگیرش ارچه دل چون کبوترم / افکند و کشت و عزت صید حرم نداشت

۳) دیگر مکن نصیحت حافظ که ره نیافت / گم گشته‌ای که باده نابش به کام رفت

۴) در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود / از گوشه‌ای برون آی ای کوکب هدایت

۸۷- با توجه به داستان «تیله شکسته»، خورنگ چگونه شخصیتی است؟

۱) شخصیتی نوعی (typical character) و نماینده کودکان روستایی که آرزوهای بلندپروازانه دارد.

۲) شخصیتی پویا (dynamic character) که در طول داستان با کشمکش‌های درونی و بیرونی گوناگون روبروست.

۳) شخصیتی ایستا (static character) که در برابر حوادث پیرامون خویش، رفتاری انفعالی دارد.

۴) شخصیتی پیچیده (round character) که برخلاف سایر اهالی روستا، به باورها و عقاید سنتی پشت پا می‌زند.

۸۸- داستان «به کی سلام کنم؟» با دو زاویه دید ... روایت شده است.

۱) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص محدود به کوکب سلطان

۲) اول شخص (ناظر)، سوم شخص محدود به کوکب سلطان

۳) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص نامحدود

۴) اول شخص (ناظر)، سوم شخص نامحدود

۸۹- در داستان «به کی سلام کنم؟» برف می‌تواند نماد چه چیزی باشد؟

۱) وحشت از مرگ

۲) فساد و انحطاط اجتماعی

۳) تنهایی و درماندگی

۹۰- با توجه به داستان «چشم خفته»، کدام گزینه در توصیف رفتار شخصیت‌های داستان درست است؟

- ۱) پنهان‌کاری و دو به هم زنی
۲) دوربینی و بدگویی
۳) خودنمایی و تجمل‌گرایی
۴) طمع و فربک‌کاری

۹۱- کدام گزینه درباره داستان «تصادف» نادرست است؟

- ۱) بعضی قسمت‌ها به شیوه «بازگشت به گذشته» (flash back) روایت شده است.
۲) گفت‌و‌گو نقش کم‌رنگی در پیش بردن روایت دارد.
۳) داستان با بیانی طنزآمیز و با بزرگ‌نمایی روایت می‌شود.
۴) داستان بدون مقدمه‌چینی با گره‌افکنی آغاز می‌شود.

۹۲- کاربرد کدام گزینه در شعر زیر جزو ویژگی‌های زبانی شعر نیما است؟
دم که لبخنده‌های بهاران / بود با سبزه جویباران / از بر پرتو ماه تابان / در بن صخره کوهساران / هر کجا بزم و رزمی ترا بود

- ۱) سبزه جویباران   ۲) دم که   ۳) پرتو ماه تابان   ۴) بزم و رزمی ترا بود

۹۳- کدام گزینه با تگاه نیما به شعر -که نمودهایی از آن را در منظومه افسانه می‌توان دید- منطبق نیست؟

- ۱) بدون خلوت با خود شعر شما تطهیر نمی‌باید... شاعر این کالا {شعر} را که از جمعیت می‌گیرد، در خلوت خود منظم و قابل ارزش می‌کند.
۲) شعر نباید شنونده را در فهمیدن معنی آن معطل کند.
۳) برای شعر و شاعری چه لازم است؟ مایه‌ای از درد و فکرهای دور و دراز که با خود شاعر تغییر یافته و عوض شود.
۴) توانایی {شاعرانه} در این است که خود را به جای دیگران بگذاریم و از دریچه چشم آنها نگاه کنیم.

۹۴- در منظومه افسانه، شخصیت افسانه می‌تواند نماد از همه موارد زیر باشد بجز ... .

- ۱) همزاد قدیم شاعر
۲) عشق با جلوه‌های گوناگون آن
۳) زندگی و لحظه‌های ناپایدار آن
۴) وصال و آرامش آنجهانی

۹۵- کدام گزینه در مورد شعر افسانه درست است؟

- ۱) شعر افسانه نخستین تجربه شعر آزاد نیما می‌باشد.
۲) به طور کلی نظم قافیه‌ها در این شعر قابل پیش‌بینی نیست.

۳) واژه‌های «گفت» و «گفتا» نقشی اندک در شکل دهی به وزن گفت و گویی شعر دارد.

۴) الگوی وزنی مصraig ها در منظومه افسانه یکسان است.

زبان عربی

۹۶- اعراب کدام کلمه در بیت زیر خطا است؟

لا تحمدن امرأ حتى تجربه / ولا تذمّنه من غير تجريب

۴) غير

۲) تجربه ۳) لا تذمّنه

۱) امرأ

۹۷- در کدام گزینه بخشی از مضمون بیت زیر آمده است؟

فَانْ لَمْ يَكُنْ فِي الْمَالِ وَسْعٌ وَكَثْرَةً / فَفِي النَّفْسِ مَنِي عَزَّةٌ وَإِيَّاهُ

۱) پادشاهان سزاوارند بدان که برای کفایت مهامات انصار و اعوان شایسته گزینند.

۲) غافل ضعیف بر خواری کشیدن خو کرده باشد و به هیچ تأویل منظور و محترم و مطاع و مکرم نگردد.

۳) هر که بنیاد خدمت پادشاهان به نصیحت و امانت و عفاف و دیانت موکد گرداند ... کار او را استقامتی صورت نبندد.

۴) من از این هر دو طبقه نیستم، نه آز غالب است که خیانت کنم و نه طبع خسیس که مذلت کشم.

۹۸- کدام گزینه درباره این دو بیت خطا است؟

فَأَنْتَ لَوْ أَسْتَعْرَضْتَ صَاحِبَكَ كَلِيمًا / وَجَرِيتْ مِنْهُمْ صَاحِبَا بَعْدَ صَاحِبِ

لَمَا تَلَقَّ مِنْهُمْ شَاهِدًا مِثْلَ شَاهِدِي / وَلَمْ تَرْضِ مِنْهُمْ غَائِبًا مِثْلَ غَائِبِي

۱) مصraig دوم بیت اول جزای شرط است

۲) «کل» بدل است

۳) مرجع ضمیر «هم» در بیت دوم «صاحبک» در بیت اول است.

۴) «تلق» فعل معتل است.

۹۹- کدام گزینه مصraig دوم برای مصraig زیر است؟

لَكِنْ أَتَتْ بَيْنَ السَّرْوَرِ مَسَاءً / ...

۲) للحاديات فهل ترانی اجزع

۴) فلا تستعدن الحسام اليمانيا

۱) فراد علی عجم الخطوب اعتدالها

۳) و المرء يشرق بالزلال البارد

۱۰۰- ترجمه کدام بیت خطأ است؟

- ۱) احْبَ الْفَتَىٰ يَنْفِى الْقَوْاحِشَ سَمِعَهُ / كأن به عن كل فاحشة وقراء: جوانمردی را که گوشش زشتیها را رد می کند، دوست دارم. گویی که از شنیدن گفتار زشت در آن گوش سنگینی و گرانی است.
- ۲) وَ أَنِي شَقِّيٌّ بِاللَّنَامِ وَ لَا تَرِى / شقیتا بهم آلا کریم الشمائیل: و بدرستی که من به سبب پست فطرتان بدبخت هستم و جز انسان نیک خصلت را نمی بینی که ایشان بدبخت کرده اند.
- ۳) فَيَادُرُ إِلَى اللذَّاتِ قَبْلُ فَوَاتِهَا / فإن قصاری ما تراه عناء: قبل از مرگ از لذت ها توبه کن زیرا که نهایت آنچه تو می بینی، رنج و زحمت است.
- ۴) دَمٌ لِلْخَلِيلِ بُودَهُ / ما خیر وَ لَا يَدْوِمُ: دوستی یار خود را پایدار بدار زیرا که دوستی ناپایدار نیکو نیست.

بسهاده صدیقی ها

کلید اولیه آزمون المپیاد ادبی
مرحله دوم کد ۱
تاریخ برگزاری ۹۶/۲/۱

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان
و دانش پژوهان عمان

نام و نام خانوادگی خود را با دستخط بنویسید

نام	نام خانوادگی
.....	.....

باشگاه ملایی‌ها

غلط

صحیح

تمام سلول مورد نظر مطابق نمونه صحیح پر شود:

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰